

Mál nr. 498/2012**M****og****vátryggingafélagið X v/ slysaftryggingar ökumanns bifhjól.****Ágreiningur um frádrátt eingreiðslu örorkubóta frá Tryggingastofnun ríkisins frá bótum fyrir líkamstjón.****Gögn.**

192. Málskot, móttakið 9.11.2012, ásamt fylgigögnum.

193. Bréf X, dags. 17.12.2012, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Hinn 3.7.2007 varð M fyrir líkamstjóni er hann féll af bifhjóli sínu, A, er hann ók því vestur Dvergshöfða í Reykjavík. M var á leið til vinnu frá heimili sínu eftir að hafa komið við hjá kunningja sínum. Samkvæmt skýrslum lögreglu kvað M að bifreið hafi verið ekið í veg fyrir sig, en hann taldi að hann hafi ekki verið á of miklum hraða því að hann hafi verið rétt ókominn í vinnuna. Eftir einu vitni er haft að hann hafi ekið austur Dvergshöfða og beygt til vinstri norður Smiðshöfða. A hafi komið eftir Dvergshöfða úr gagnstæðri átt og taldi vitnið að því hafi verið ekið á 90-100 km hraða á klst. Eftir öðru vitni er haft að M hafi dottið af A eftir að bifreið hafi verið ekið Smiðshöfða til norðurs, en A hafi verið ekið mjög hratt og það myndi halda að því hafi verið ekið á 100-120 km hraða á klst. Þá kemur fram í skýrslu lögreglu að á götunni hafi mátt greina skriðför eftir hjálm M og að hann hafi runnið 46 m niður götuna. Einnig hafi mátt greina far í götunni þar sem A féll og hafi það verið 56,9 m frá þeim stað þar sem M lá.

Vegna afleiðinga slyssins hefur M verið metinn m.a. til 25 stiga varanlegs miska og 25% varanlegrar örorku samkvæmt matsgerð lækni og lögfræðings, dags. 26.4.2011.

Í kjölfar þess að matsgerðin lá fyrir krafðist M bóta fyrir líkamstjón sitt úr lögmæltri slysaftryggingu ökumanns A hjá X. Við uppgjör bóta úr slysaftryggingunni 3.7.2011 dró X frá bótunum áætlaða eingreiðslu örorkubóta frá Sjúkratryggingum Íslands (SÍ) að fjárhæð 2.500.000 krónur. Byggðist frádrátturinn á ákvæði 1. málsliðar 4. mgr. 5. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 með síðari breytingum, en samkvæmt ákvæði þessu, eins og það orðaðist er slysið varð, dragast greiðslur sem tjónþoli fær frá almannatryggingum frá bótum fyrir líkamstjón.

Með tilkynningu sem barst SÍ 27.6.2011 var af hálfu M krafist slysaftryggingabóta skv. IV. kafla laga nr. 100/2007 um almannatryggingar. Með bréfi SÍ, dags. 8.7.2011, var kröfu M hafnað. Eru í bréfinu reifuð ákvæði 2. mgr. 27. gr. laga nr. 100/2007 um skilyrði þess að maður teljist vera í vinnu svo réttur til slysabóta geti stofnast samkvæmt lögnum. Síðan eru rakin atriði úr lögregluskýrslu um slysið og tildrög þess, þ.e. efnislega sömu atriði og eru rakin hér að ofan. Þá er vikið að 1. málslið 3. mgr. 27. gr. laganna þar sem segir að slys teljist ekki verða við vinnu ef það hlýst af athöfnum slasaða sjálfs sem ekki standa í neinu sambandi við vinnuna. Í lok bréfs SÍ segir svo, orðrét: „Umsækjandi ók greitt og ógætilega og verður slys vegna ógætilegs aksturs. Þar sem allt bendir til þess að akstur í umrætt sinn hafi verið með þeim hætti að umsækjandi hafi brotið umferðarlög með háttsemi sýnu [sic] er það skoðun SÍ að atvik falli utan við bótasvið 27. gr.

almannatryggingarlaga. Ekki er hægt að sjá að slys það sem hér um ræðir teljist vinnuslys skv. lögum um almannatryggingar. Skilyrði til greiðslu bóta úr slysatryggingum almannatrygginga eru því ekki uppfyllt.“

Að fenginni höfnun SÍ krafðist M þess að X greiddi fjárhæðina sem dregin hafði verið frá uppgjöri vegna hinna ætluðu slysabóta frá almannatryggingum. X hefur hafnað þeirri kröfu.

Álit.

Samkvæmt a. lið 4. gr. samþykkt fyrir úrskurðarnefnd í vátryggingamálum, sbr. auglýsingu nr. 1090/2005, fjallar nefndin ekki um ágreining sem samkvæmt lögum heyrir undir stjórnvöld. Ágreiningur í máli þessu lýtur að því hvort X sé heimilt að draga frá greiðslu bóta fyrir líkamstjón tiltekna fjárhæð vegna slysabóta samkvæmt lögum um almannatrygginga sem X telur M eiga rétt á þrátt fyrir að SÍ hafi hafnað greiðslu bótanna. Ágreiningur þessi heyrir ekki undir stjórnvöld, jafnvel þótt við úrlausn ágreiningsins verði ekki hjá því komist að taka afstöðu til lögmætis synjunar SÍ um slysabætur til M. Þessu breytir ekki þótt SÍ eigi ekki aðild að máli þessu og úrskurðurinn bindi ekki SÍ.

Samkvæmt b. lið 2. mgr. 27. gr. laga nr. 100/2007 telst maður vera við vinnu þegar hann er í nauðsynlegum ferðum til vinnu og frá, enda sé aðeins um að ræða ferðir sem farnar eru samdægurs milli vinnustaðar og heimilis og matstaðar. Þá er tekið fram í 1. málslíð 3. mgr. 27. gr., eins og getið er í bréfi SÍ, að slys telst ekki verða við vinnu ef það hlýst af athöfnum slasaða sjálfs sem ekki standa í neinu sambandi við vinnuna.

Ekki virðist um það deilt að M var í nauðsynlegri ferð til vinnu frá heimili sínu þegar slysið varð. Er hann ók bifhjóli sínu umrætt sinn var hann því ótvírætt í vinnu í skilningi 2. mgr. 27. gr. laganna um almannatryggingar. Óhjákvæmilegur hluti þeirra vinnu var að stjórna A, bifhjólinu sem hann ók. Þótt leiða megi líkur að því samkvæmt skýrslu lögreglu um slysið að hann hafi ekið nokkuð hraðar en heimilt var verður ekki séð að stjórnun hans á A í umrætt hafi ekki staðið í neinu sambandi við vinnuna þannig að 1. málslíður 3. mgr. 27. gr. laganna geti átt við um stjórn hans á A. Verður því að telja að lagaskilyrði bresti fyrir þeirri ákvörðun SÍ að synja M um slysabætur.

Af gögnum málsins verður ekki séð að M hafi kært ákvörðun SÍ til úrskurðarnefndar almannatrygginga, sbr. 7.-9. gr. laga nr. 100/2007, eða höfðað dómsmál til að fá ákvörðuninni hnekkt. M hefur því ekki látið reyna á það til fullnustu að fá viðurkenndan rétt sinn til bóta úr slysatryggingu samkvæmt IV. kafla laga nr. 100/2007. Við svo búið verður að telja að X sé rétt að halda eftir fyrrgreindri fjárhæð við greiðslu bóta úr slysatryggingu ökumanns A vegna þeirra slysabóta sem telja verður að M eigi rétt á hjá SÍ vegna slyssins.

Niðurstaða.

Við uppgjör slysabóta til M,er X rétt að halda eftir fjárhæð vegna ætlaðs réttar hans til slysatryggingarbóta hjá Sjúkratryggingum Íslands.

Reykjavík, 15. janúar 2013.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.